

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

**ISBN 978-966-610-243-3
ISBN 978-966-610-244-0**

**МАТЕРІАЛИ
II Міжнародної науково-практичної конференції
«Авіація, промисловість, суспільство»
(Посвідчення № 391 від 16.09.2020 р.)**

**PROCEEDINGS
II INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«AVIATION, INDUSTRY, SOCIETY»
(Certificate № 391 dated September 16, 2020)**

Частина 1

12 травня 2021 р.

Кременчук 2021

УДК 62 (33: 34: 37: 61: 65: 80)

А 20

*Рекомендовано до друку оргкомітетом відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
№ 55 від 31 березня 2021 року*

Редакційна колегія:

Сокурєнко В. В., ректор ХНУВС, генерал поліції третього рангу, заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор (голова редколегії);

Швець Д. В., перший проректор ХНУВС, полковник поліції, заслужений працівник освіти України, доктор юридичних наук, доцент (заступник голови);

Могілевський Л. В., проректор ХНУВС, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор (заступник голови);

Шульга В. П., проректор ХНУВС, доктор історичних наук (заступник голови);

Яковлєв Р. П., директор КЛК ХНУВС;

Шмельов Ю. М., заступник директора коледжу з навчально-методичної та наукової роботи КЛК ХНУВС, кандидат технічних наук.

А 20 **Авіація**, промисловість, суспільство : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Кременчук, 12 трав. 2021 р.) : у 2 ч. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременчуц. льотний коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – Ч. 1. – 576с.

ISBN 978-966-610-243-3

ISBN 978-966-610-244-0

У збірнику розглянуто результати наукових досліджень учених, здобувачів вищої освіти, практиків з питань сучасних тенденцій і перспектив розвитку авіації, промисловості, суспільства в умовах сьогодення.

УДК 62 (33:34:37:61:65:80)

Доповіді друкуються в авторській редакції

Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ISBN 978-966-610-243-3

ISBN 978-966-610-244-0

© Харківський національний університет внутрішніх справ, 2021

© Кременчуцький льотний коледж, 2021

*ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
У ЛЬОТНОМУ ЗВО*

2. Гуменний В. С., Галата О. В., Ложченко О. В. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **555**

*ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ЛЬОТНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ*

3. Захарова О. В. Льотна академія Національного авіаційного університету, м. Кропивницький, Україна **558**

*ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО
АВІАЦІЙНОГО ФАХІВЦЯ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ*

4. Ковалева А. А. Харьковский национальный университет радиоэлектроники, г. Харьков, Украина **561**

Научный руководитель: **Аврунин О. Г.**

*ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ВНЕШНИХ ФАКТОРОВ НА СКОРОСТЬ
КРОВОТОКА С ПОМОЩЬЮ МЕТОДА КАПИЛЛЯРОСКОПИИ*

5. Кокорев А. Э., Аврунин О. Г. Харьковский национальный университет радиоэлектроники, г. Харьков, Украина **563**

*ИССЛЕДОВАНИЕ МАТЕМАТИЧЕСКОЙ МОДЕЛИ ЗАЖИВЛЕНИЯ
РАНЫ НА ПОВЕРХНОСТИ КОЖИ, ПОЛУЧЕННОЙ В РЕЗУЛЬТАТЕ
ОЖОГОВ*

6. Лопатюк О. В. Льотна академія Національного авіаційного університету, м. Кропивницький, Україна **567**

*ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ НАДІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ
АВІАЦІЙНИХ ФАХІВЦІВ ЗАСОБАМИ СПОРТИВНОГО
ОРІЄНТУВАННЯ*

7. Півень М. І. Льотна академія Національного авіаційного університету, м. Кропивницький, Україна **569**

*МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ СПЕЦКУРС ЯК ПЕРЕДУМОВА
ЕФЕКТИВНОГО ФОРМУВАННЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОЇ
НАДІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ АВІАЦІЙНИХ ФАХІВЦІВ*

8. Редозубов О. А., Прощенко Є. О. Льотна академія Національного авіаційного університету, м. Кропивницький, Україна **573**

*ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-
ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В ЛЬОТНИХ ЗВО*

УДК 796.5:629

Редозубов О. А., старший викладач

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8301-2060>

Проценко Є. О., старший викладач

*Льотна академія Національного авіаційного університету,
м. Кропивницький, Україна*

ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В ЛЬОТНИХ ЗВО

Спортивно-оздоровчий туризм за своєю сутністю – спосіб життя значного кола суспільства, для якої туризм служить ефективним засобом фізичного оздоровлення [2]. У той же час, потенціал спортивно-оздоровчого туризму залишається недостатньо дослідженим, особливо в професійно-прикладному аспекті. Зокрема, мало дослідженими залишаються питання застосування туристичних навичок у формуванні автономного існування льотних екіпажів в різних клімато-географічних зонах земної кулі, здоров'язберігаючої компетентності та ін.

Широке коло наукових публікацій підкреслюють особливу гостроту проблем науково-прикладного характеру в останнє десятиріччя [1, 3, 4, 6]. Загальнотеоретичні засади спортивно-оздоровчого туризму в галузі фахової підготовки є достатньо дослідженими. Проте, в рамках професійної підготовки майбутніх авіаційних фахівців ці проблеми потребують ретельного наукового аналізу. Варто підкреслити, що в професійній педагогіці є певні напрацювання з цього питання, але вони не знімають гостроти зазначеної проблеми. Зокрема, туризм як один з видів активного відпочинку, який поєднує відновлення продуктивних сил людини з оздоровчими, пізнавальними, спортивними та культурними розважальними цілями може ефективно застосовуватися для формування не тільки здоров'язберігаючої компетентності майбутніх авіаційних фахівців а й для розвитку психофізіологічної та психологічної готовності курсантів льотних ЗВО до професійної діяльності.

Аналізуючи доробок вітчизняних дослідників проблем туризму, варто наголосити на одностайній їх думці про важливість оздоровчої ролі сучасного туризму, як ефективного виду активного відпочинку, відновлення організму. У походах і подорожах розвиваються багато цінних фізичних якостей людини – витривалість, сила, швидкість, спритність, збільшується працездатність, загартовується організм, зміцнюється здоров'я, здобуваються прикладні навички та вміння орієнтуватися на місцевості, долати природні перешкоди та ін. Особливі умови туристської діяльності сприяють вихованню моральних якостей особистості: взаємопідтримки, організованості та дисципліни, принциповості, чуйності й уваги до товаришів, сміливості, стійкості і мужності, почуття обов'язку і відповідальності, високих організаторських якостей, що дуже важливо для майбутніх фахівців авіаційних професій.

Спортивно-оздоровчий туризм – явище багатоліке і багатогранне,

оскільки за широтою спектра позитивного впливу на людину важко знайти інший такий вид відпочинку і спорту. У похідних умовах можна отримати регулярні тренувальні навантаження, загартування, поліпшити фізичний розвиток. Успішна боротьба зі стихійними силами природи, подолання слабкості власного «я» піднімає віру людини в свої сили, створює відчуття фізичної та духовної готовності до зустрічі з життєвими та професійними труднощами – це хороше джерело життєствердження та готовності до праці майбутніх авіафахівців. Спортивно-оздоровчий туризм розвиває ініціативу, самостійність у прийнятті рішень. Соціальна функція його полягає в тому, що людина звільняється від надлишку інформації, нервових перевантажень, високого темпу буття. Туризм підвищує комунікабельність членів суспільства, сприяє розвитку і зміцненню взаєморозуміння і дружби між народами і державами. За визначенням С. Фокіна, головна форма спортивного та спортивно-оздоровчого туризму – мандрівка або похід. Історично склалося, що туристські мандрівки для виконання розрядів із різних видів туризму називалися походом. Тому в практиці і теорії спортивного та спортивно-оздоровчого туризму використовують визначення спортивної мандрівки саме як походу. Без останнього взагалі неможливо вести розмову про спортивний і спортивно-оздоровчий туризм. Нема походу – нема і спортивного, і спортивно-оздоровчого туризму [6].

Характерні ознаки спортивно-оздоровчого туризму – чотири основні функції, які нероздільно поєднані між собою і реалізуються у відповідних видах діяльності: спортивна, пізнавальна, рекреаційна, вітальна діяльність (життєва).

Мета спортивної діяльності – виконання нормативів спортивних розрядів, участь і перемога у спортивних змаганнях, досягнення високих спортивних результатів; пізнавальної – пізнання засобами спортивного та спортивно-оздоровчого туризму навколишнього світу та самопізнання особистості; рекреаційної – підтримка організму людини у здоровому фізичному стані, відновлення фізичних і духовних сил засобами туризму; вітальної (життєвої) – забезпечення життєдіяльності та безпеки туристів, а також їх виживання під час виникнення екстремальних ситуацій [6].

Виділяють також базові інтегральні функції спортивно-оздоровчого туризму такі: рекреаційна – поєднує в собі спортивну складову й оздоровчий аспект; розвиваюча – виявляється на всіх етапах підготовки та здійснення подорожі; розважальна – визначає те, що спортивно-оздоровчий туризм у всіх своїх складових (спортивній та оздоровчій) має приносити людині задоволення [3, с. 9].

Спеціальна фізична підготовка забезпечує оволодіння специфічними навичками, необхідними для будь-якого певного виду туризму, так як орієнтована на розвиток спеціальних фізичних здібностей. Наприклад, для туристів велосипедистів, лижників, пішоходників особливо важлива спеціальна витривалість і сила ніг, для туристів водників особливе значення мають спеціальна витривалість і сила рук. Здатність до координації рухів, збереження статичної та динамічної рівноваги необхідні всім туристам, але особливо

важливі і специфічні ці якості в гірському туризмі, так як саме вони найчастіше визначають рівень техніки подолання природних перешкод в горах. Особливе значення в спеціальній фізичній підготовці має розвиток здібностей пересування з рюкзаком і подолання природних перешкод з вантажем. Розвиток спеціальної витривалості для кожного виду туризму має свою особливість.

Наприклад, в гірському туризмі спеціальну витривалість пов'язують з виконанням великого обсягу фізичного навантаження помірної потужності в умовах високогір'я з пониженим вмістом кисню в повітрі. На кроспохідних дистанціях необхідна спеціальна витривалість в кросовому бігу на досить високій швидкості по пересіченій місцевості. У спеціальній фізичній підготовці туристів необхідно звернути увагу на розвиток спеціальної здатності перемикатися з одного виду навантаження на інший і раціонально витратити сили.

Формування професійного довголіття та динамічного здоров'я майбутніх авіаційних фахівців, підвищення їх життєвої активності стали невід'ємною частиною сучасної системи професійної освіти. У наші дні значного поширення набув перспективний напрям туризму – професійно-прикладний. Враховуючи зростання рівня безпеки польотів, погіршення стану здоров'я льотного та диспетчерського складу проблеми професійно-прикладного напрямку розвитку туризму набувають все більшої гостроти. Він, як і туризм у цілому, сприяє розвитку професійного довголіття та динамічного здоров'я майбутніх авіаційних фахівців. Особливої уваги при вирішенні завдання безпеки польотів потребують туристичні навички, що є базовим підґрунтям для вирішення проблем формування навичок виживання екіпажів після примусового приземлення. Як на етапі початкової льотної підготовки, так і в цілому величезна роль у підвищенні безпеки польотів належить комплексному процесу підготовки екіпажів до автономного існування в різних клімато-географічних зонах земної кулі. Саме в цьому аспекті можуть бути вжиті туристичні навички щодо вдосконалення професійної надійності льотного складу.

Список літератури

1. Александрович Н. О., Скіндер Н. В., Огурцова О. П., Торянік І. П., Тетеріна Т. А. Розвиток спортивно-рекреаційного туризму в Україні. *Scientific Journal «Science Rise»* 2019. №5(58). С. 10.
2. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг : навч. пос. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 120 с.
3. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. О. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посіб. К. : Аль-терпрес, 2003. 232 с.
4. Алексеева О. В. Основы спортивно-оздоровительного туризма : учеб. пособ. Улан-Удэ, 2009. 220 с.
5. Мулик К. В. Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання школярів і студентів : монографія. Х. : Бровін А. В., 2015. 418 с.
6. Фокін С. П. Організація спортивно-оздоровчого туризму : метод. рек. для студ. К. : КУТЕП, 2003. 79 с.